

Tips til undervisningen

Digte om coronavirussen

Det pibler frem på både avissider, blogs, facebook: Digte og prosatekster om det, der er vores virkelighed lige nu. Særligt tre digte har hos mig personligt ramt særligt rent: Morten Søndergaards *Vi rus* og Mariangela Gualtieris *Nu ved vi, hvor trist det er at holde en meters afstand*. Begge digte er lige til at finde på nettet og er allerede blevet flittigt delt, bl.a. i Ideudvikling for dansklærere.

Det sidste digt er skrevet af Tomas Thøfner... det får I lige her:

Tomas Thøfner

2 timer · 🌐

Poesi for en halv corona

Bare rolig, elskede

Jeg omfavner dig ikke

Giver ingen kærtegn

Jeg kunne ikke finde på at kysse dig

Ifølge nyeste udmelding er det farlige konkret

ligesom sandhed og smitte

Jeg elsker dig så højt

og abstrakt

at du ikke drømmer om det

Jeg kan ikke desinficeres

for jeg er selve ideen om renhed

Jeg kan ikke sættes i karantæne,

for jeg er selve ideen om adskillelse

Jeg er hverken luftbåren eller dråbeoverført

Jeg findes i mellemrummet mellem ordene

Og i eftertænksomme pauser

Jeg findes i forudsætningen for dialog og i forventningen om forståelse

Jeg repræsenterer den største dobbelthed: uden mig ville du slet ikke kunne bekymre dig om noget

Bare rolig, elskede

Jeg bliver hos dig ved at blive væk

Jeg passer på dig ved at forsvinde

Om den debatterende artikel: Tekst, genre og personlig stemme.
Arbejdsspørgsmål og skriftlig opgave med benspænd

David Trads: Coronakrisen åbenbarer, at Vesten er uden leder

Opinion David Trads | 12. marts 2020 kl. 12:00 |

Donald Trumps håndtering af coronakrisen er udtryk for en præsident, som er ved at nedsmelte komplet, skriver David Trads. (Foto: Brendan Smialowski/AFP/Ritzau Scanpix)

KOMMENTAR: Donald Trumps inkompetente, følelsesladede og uvidenskabelige tilgang til coronakrisen er en katastrofe, og det kan få meget alvorlige konsekvenser for USA og resten af verden.

Vi tænker måske ikke så tit over, hvor vigtigt det er, at vi i Danmark har et embedsapparat, der er upolitisk og baseret på merit, men lige i de her døgn åbenbares det foran os alle:

Når vi ser Søren Brostrøm, chefen for Sundhedsstyrelsen, træde frem med al sin myndighed og al sin kompetence, så behøver vi ikke bruge så meget som et sekund på at

tænke over, hvilket politisk parti han måtte tilhøre. Vi er overbeviste om, at han har det job, fordi han er dygtigst.

Vi ved også, at Brostrøm blev udpeget til sit nuværende job af Sophie Løhde, da hun var Venstres sundhedsminister i 2015. Ingen kan forestille sig, at han blev valgt af
10 partipolitiske årsager. Vi ved også, at han – naturligvis – fortsatte i jobbet, da magten skiftede.

Alt det, jeg lige har skrevet, er så indlysende, at det føles unødvendigt at nævne det – for selvfølgelig, tænker vi, er de vigtigste myndighedspersoner ansat ud fra kvalifikationer, ikke ud fra politisk tilhørsforhold. Men sådan ser det desværre ikke ud i resten af verden:

15 **I USA, klodens vigtigste nation**, den frie verdens leder, er alt politisk. Alle ledende embedsmænd – dem, der svarer til vores departementschefer, styrelsesdirektører, afdelingsledere og så videre – er primært hyret ud fra partipolitik, sekundært ud fra merit.

Under Donald Trump har det udviklet sig så bizart, at det var lige til at grine over, hvis
20 bare det ikke var så forbandet alvorligt. De personer, der lige nu 'rådgiver' præsidenten om kampen mod corona, selv de lægelige eksperter, er udvalgt ud fra opbakning til ham.

En amerikansk 'Søren Brostrøm' ville blive blæst ud af sit kontor øjeblikkeligt – alene fordi han var blevet udpeget under en tidligere præsident. Trump har inden for de
forløbne døgn endda storskrydet med, at han forstår virusproblematikker bedre end de
25 fleste eksperter.

Tænk, bare tænk, hvor rædselsvækkende det ville være, hvis Mette Frederiksen, vores statsminister, midt under en pressekonference begyndte at prale med, at hun forstod virologi bedre end Brostrøm, bedre end alle eksperterne. Vi ville tabe al tillid til hende. Øjeblikkeligt!

30 **Virkeligheden lige nu er imidlertid**, at Trump lige nu opfører sig dummere, end politiet burde tillade:

Alt hans uansvarlige vrøvl om, at corona var ufarlig, fuldkommen under kontrol, ville gå væk på nul-komma-fem, slet ikke ville påvirke nation, og helt *bizarro* hans evindelige slappen af på golfbaner midt under krisen er uhyggeligt diskvalificerende. Al hans
35 idiotiske insisteren på at ville afholde indendørs vælgermøder med tusinder af deltagere, al hans dumstædige afvisning af at tage virussen alvorligt, al hans vanvittige, selektive nedlukning af visse europæiske nationers ind- og udrejse, al hans skyden skylden på udlændinge – alt sammen udtryk for en præsident, som er ved at nedsmelte komplet.

Det er slemt – meget slemt – for alle amerikanerne at være vidne til. Det er også
40 alvorligt – meget alvorligt – for alle os andre at skulle leve med. Under globale kriser er

der brug for netop verdensomspændende lederskab – og vi har heldigvis i årtier været begunstiget af, at amerikanske præsidenter, uagtet parti, naturligt har taget taktstokken, når det gælder.

45 Sådan har det ikke været, siden Trump blev præsident – og, endnu værre, det amerikanske lederskab er blevet forringet måned for måned. Lige nu er det i frit fald. Ingen vestlig leder knytter det mindste håb til, at Trump tager lederskab. Ja, lige nu håber de nærmest på det modsatte, for præsidentens inkompetente, følelsesladede, uvidenskabelige tilgang til krisen er en katastrofe i sig selv.

50 **Coronakrisen åbenbarer**, hvad vi længe har først frygtet, siden godt vidst, nemlig at Vesten er uden leder.

Herhjemme er vi begunstiget af et forbilledligt samarbejde mellem alle Folketingets partier styret af en bredt anerkendt statsminister. Jeg er sikker på, at situationen ville være den samme, hvis Lars Løkke Rasmussen fortsat var statsminister. Alle lytter til eksperter. Alle trækker i samme retning. Alle forstår alvoren. Det skal vi være umådelig glade for.

55 Vi må inderligt håbe, at EU i disse svære uger træder i karakter. Under Trump kan vi ikke regne med USA. Vi må satse på Europa.

David Trads (født 1967) er journalist, skribent og debattør samt tidligere folketingskandidat for Socialdemokratiet og forhenværende udviklingsdirektør i Metro International. Kommentaren er alene udtryk for skribentens egen holdning.

https://www.altinget.dk/artikel/david-trads-corona-krisen-aabenbarer-at-vesten-er-uden-leder?SNSubscribed=true&ref=newsletter&refid=forside-torsdag-middag-120320&utm_campaign=altingetdk%20Altinget.dk&utm_medium%09=e-mail&utm_source=nyhedsbrev

Fokuspunkter og arbejdsspørgsmål til den debatterende artikel

David Trads har skrevet et meget skarpt og direkte debatindlæg med nogle helt klare synspunkter. Vi skal undersøge, hvordan han argumentatorisk, sprogligt og stilistisk bygger sin debatartikel op.

- 1) Påstand og belæg: David Trads budskab (eller påstand) kommer allertydeligst frem i titlen: ”Coronakrisen åbenbarer, at Vesten er uden leder” og i afslutningen: ”Vi må inderligt håbe, at EU i disse svære uger træder i karakter. Under Trump kan vi ikke regne med USA. Vi må satse på Europa.”. Med så stærke påstande er det vigtigt med et eller flere solide belæg. Slå ned på centrale citater, der viser, hvordan Trads begrunder sine synspunkter.
- 2) Rygdækning: For at give argumentationen tyngde og overbevisning er det vigtigt med konkrete eksempler. Find de steder i teksten, hvor han vha. eksempler giver rygdækning for sine synspunkter
- 3) Gendrivelse: Når man debatterer, er det vigtigt, at man ikke gør sig sårbar overfor modangreb. Det kan man gøre ved at forudse, hvor ens modstandere ville kunne sætte ind og foregribe det med formuleringer som ’jeg ved godt, jeg kun er 17 år og kun har begrænset livserfaring, men...’. Gendrivelserne er ikke så tydelige i Trads’ tekst, men vi finder alligevel spor af dem i l. 40-43 og l. 51-55. Hvad er det for potentielle kontraangreb, han beskytter sig mod?
- 4) Argumentationsgreb: Karakterisér Davis Trads’ måde at argumentere på i disse to passager (forsøg at bruge de fagbegreber, du kender fra dansktimerne – ellers: forklar med dine egne ord, hvad han gør)
 - L. 4-14 (læg bl.a. mærke til, at han skriver ’vi’ 6 gange; hvilken effekt har det?)
 - L. 22-29 (læg bl.a. mærke til sætningernes længde og hans ordvalg; hvad gør han for ’at skrue op for styrken’, og hvilken effekt har det?)
- 5) Sprog og stil: Undersøg og sammenlign, hvilke sproglige og stilistiske virkemidler David Trads bruger i disse to passager: L. 30-38 og l. 51-57. Hvilken sammenhæng er der mellem form og indhold, dvs.: På hvilken måde styrker de virkemidler, David Trads har valgt at bruge, hans budskab.
- 6) Illustration: Man kan – men behøver ikke – underbygge sine synspunkter med fx et velvalgt fotografi. Hvad signalerer Donald Trump på billedet, og på hvilken måde styrker det Davis Trads’ budskab?

Den personlige stemme:

Man fornemmer gennem hele David Trads’ artikel, at der står et skrivende og engageret jeg bag ordene. Dette ’skriver-jeg’ kalder vi for ’den personlige stemme’, og den skal også være til stede i eksamensgenren *den debatterende artikel*. Hos David Trads kommer den til udtryk gennem hans

- **Positionering** (klare holdninger og budskaber)
- **Sproglige og stilistiske greb**, fx
 - triader (l. 53-54)
 - anaforer (l. 53-54)
 - gentagelsesfigurer (l. 39-40)
 - indskud (l. 10)
 - direkte læserhenvendelse (l. 56-57)
 - styrkemarkører og ordvalg (l. 32-38)

- billedsprog (l. 30-31)
- rytme – vekslen mellem korte og lange sætninger
- brug af tegn (l. 29)
- ironi (l. 20)
- tankeeksperimenter (l. 26-29)
- metasprog (l. 12)

Bemærk, at man som læser faktisk ikke lægger særlig meget mærke til de mange forskellige greb. Det skyldes, at de ikke er med som pynt, men er virkemidler, David Trads bevidst bruger for at styrke sine pointer og påstande. Derfor kommer de til at virke naturlige i sammenhængen. Det er vigtigt at huske, når man selv skriver debatterende: Hvis man vælger fx at bruge en anafor eller allitteration, skal det være fordi, man har en pointe, man gerne vil give særlig vægt. Ligeså vigtigt er det, at man afstemmer sproget og virkemidlerne efter ens emne og vinkel. David Trads er stærkt kritisk overfor Donald Trump, og derfor giver hans brug af kraftige styrkemarkører og bidsk ironi god mening. En humoristisk sprog tone ville næppe have passet særlig godt med den alvorstunge og stærkt kritiske vinkel.

For at trænge igennem med sine synspunkter og budskaber er positioneringen og de sproglige og stilistiske greb imidlertid ikke nok. Det er mindst ligeså vigtigt, at man i sin debatterende tekst er saglig og velargumenteret og viser, at man *ved* noget om emnet. David Trads ville aldrig være sluppet afsted med at kalde USA's præsident for idiotisk, dumstædig og bizar, hvis ikke han havde en solid og overbevisende argumentation at basere sine skarpe angreb på. I teksten kommer det især til udtryk på disse måder:

- **Argumentation:** Påstande, belæg, rygdækning, gendrivelse
- **Saglighed:** Brug af relevante (fag)termer, der viser indsigt (fx 'embedsapparat', 'merit', 'partipolitiske årsager', 'globale kriser')
- **Viden om emnet** (fx l. 15-18 og – ikke mindst – brugen af konkrete eksempler)

Skriftlig opgave:

Vi står lige nu midt i en alvorlig situation, der påvirker os alle sammen, og som vil komme til at optage en stor plads i historiebøgerne de næste mange år. Vi har set mennesker og statsledere reagere på vidt forskellige måder overfor denne uventede krise: Fornægtelse, religiøst hysteri, hensynsløs hamstring, vaccineskepsis og skødesløshed, men også næstekærlighed, hjælpsomhed, handlekraft, opfindsomhed og mod. De sociale medier vælter over med opslag, kommentarer, memes, billeder og videoer, der på forskellig vis udtrykker synspunkter om vores måde at tackle situationen på. Men: Hvad mener *du*?

Skriv en debatterende artikel, hvor du – ligesom David Trads – giver mæle til én ting ved COVID-19-pandemien, som du virkelig mener noget om. Dit mål skal være at overbevise selv skeptiske læsere om, at du har en vigtig pointe.

Benspænd:

- Dit synspunkt skal indramme artiklen, dvs. være synligt både i indledningen og i afrundingen
- Dit synspunkt skal være klart og skarpt – overvej, hvordan du vha. ordvalg og styrkemarkører kan sikre, at det står stærkest muligt
- Dit synspunkt (eller påstand) skal have en begrundelse (belæg)

- Du skal inddrage mindst to konkrete eksempler (rygdækning)
- Du skal mindst ét sted i artiklen forsøge at sikre dig mod modargumenter (gendrivelse)
- Du skal bruge mindst tre af de sproglige og stilistiske greb, vi så hos David Trads. Husk at de skal bruges til at give dine holdninger og argumenter styrke
- Det er tilladt – men ikke et krav – at ledsage artiklen med en velovervejede illustration, der styrker eller understøtter dit budskab.

Længde: 1-2 sider a 2400 tegn (med mellemrum)

Om eksamensgenren *den debatterende artikel*:

At kunne skrive debatterende med en personlig stemme er noget af det vigtigste, når man skriver indenfor eksamensgenren *debatterende artikel*. I eksamensopgaven skal du imidlertid *også* tage udgangspunkt i en debatterende hovedtekst, hvis vigtigste synspunkter, du præsenterer, samt inddrage en eller flere modtekster i en diskussion. Når man diskuterer, belyser man forskellige synspunkter og vinkler på det samme emne (*pro* og *contra*). I din egen debat skal du forholde dig til – eller positionere dig i forhold til – de forskellige fronter i debatten.

Om den reflekterende artikel: Tekst, genre og personlig stemme. Arbejdsspørgsmål og skriftlig opgave med benspænd

Carsten Jensen: Afsked med den verden vi kender (Facebook-opslag 13/3-2020)

Jeg skriver dette i Los Angeles internationale lufthavn. Som du kan se på det fotografi, jeg har taget, er den næsten tom.

5 Tirsdag eftermiddag holdt jeg min sidste forelæsning på University of California. Da timen sluttede, modtog vi meddelelsen om, at universitetet nu lukkede, ligesom universiteter over hele USA. De studerende bliver mange steder bedt om at flytte hjem og opgive deres kollegieværelser, formodentlig fordi værelserne skal bruges som nødlazaretter, når antallet af Corona-smittede begynder at stige dramatisk i et land med et kaotisk, mangelfuldt sundhedssystem.

10 På min sidste dag kørte jeg tværs gennem Los Angeles på den bus, jeg altid bruger, når jeg skal på universitetet. Der var lige så mange passagerer som sædvanlig. Uanset hvor slemt det bliver, vil bussen altid være fuld, forklarer en ven mig. De fattige har ikke bil og udebliver de fra arbejde, bliver de fyrede. Understøttelse er der ikke noget af. Sådan arbejder en asocial, uretfærdig markedsøkonomi for, at Corona-virussen kan bide sig fast og blive ustoppelig. 15 Antallet af smittede er kun så lavt, fordi forsvindende få bliver testet. Når sandheden går op for Amerikas handlingslammede præsident Trump, vil det være for sent.

20 Under mine måneder i USA har jeg dagligt været vidne til et demokrati i færd med at afmontere sig selv. Og et dysfunktionelt, haltende demokrati baseret på løgn og vildledning er ude af stand til at lede en befolkning gennem en krise. Vi plejer at sige om autoritære ledere, at de i det mindste er gode til at træffe beslutninger. Men USA ledes af en autoritær leder, der ikke blot er inkompetent og ignorant, men også ubeslutsom, rådvild, tøvende og tæt på

panikken. Trumps tale onsdag aften, hvor han bandlyste europæerne fra at komme til USA, afslørede en præsident med støjende, uregelmæssig vejrtrækning. Måske nervøsitet? Måske er den virkelighedsfornægtende præsident allerede blandt de smittede?

25 Trump har kun en forklaring på denne verdens onder. De er udenlandske. Også en virus kan man holde borte med lukkede grænser og paskontrol. Lad være med at give virussen visum. Så er problemet klaret. Det er også derfor, briter fortsat kan rejse til USA. Brexit beskytter dem ifølge populistisk logik mod virusser fra det plagede europæiske kontinent.

30 Men corona-virussen er ikke populist. Den kender ikke til "dem" og "os", den skelner ikke mellem hjemmefødning og udlændinge. Men den skelner til gengæld mellem gamle og unge. Børnene og de unge lader den nådigt være i fred. Måske er den blevet træt af de gamle mænd, der dominerer global politik og så grundigt har kørt verden ind i blindgyden uden villighed til at lære af deres egne fejltagelser. Vi risikerer et amerikansk præsidentvalg, hvor samtlige kandidater, der alle befinder sig langt inde i farezonen for smitte, er døde. Måske sympatiserer Corona-virussen hemmeligt med Extinction Rebellion og Fridays for Future.

35 Jeg skrev engang, at der var to store øjeblikke i en danskers liv. Det ene indtræffer, når han eller hun står i afgangshallen i Kastrup Lufthavn. Det andet, når han eller hun står i ankomsthallen. Det var et stort øjeblik for mig, da jeg en af de første dage i januar tog til Los Angeles for at forelæse for amerikanske unge. Ankomsten til Kastrup fredag morgen vil også være et stort øjeblik. Jeg vender hjem til et land, der på en ansvarlig måde tager sine borgeres liv og velfærd alvorligt. Bag mig lader jeg et land, der om nogle uger vil kollapse i en verdenshistorisk katastrofe, fordi det ikke tager sine borgeres liv og velfærd alvorligt.

40 Måske ligner Danmark i nogle måneder eller uger frem et spøgelsesland. Men det er det ikke. Tværtimod. Danmark er et levende, arbejdende demokrati med ansvarsfulde ledere, der ved, at tillid og villighed til at give afkald vinder man kun ved at sige sandheden. Den danske selvisolation er praktisk, nødvendig og bevis på handlekraft.

45 Men der findes også en anden form for selvisolation, som vi har levet med alt for længe. Den hedder populisme, og populismen hjemsøger ikke bare USA, men også et EU, der bliver stadig mere handlingslammet. Den populistiske selvisolation, tanken om, at alle problemer er løst, blot vi ignorerer verden omkring os, er en ødelæggende, selvnedbrydende, selvformindskende ideologi, der ikke kan løse bare et eneste af tidens påtrængende problemer, hverken pandemier, klimakrise eller den voksende globale ulighed.

50 Lad os få noget godt ud af den frivillige selvisolation, vi nu i nogle uger eller måneder vil være tvunget til. Lad os bruge isolationen til selvansagelse og politisk eftertanke. Lad os omsider indse, at vi kun har en verden, og at det er et fælles ansvar at tage vare på den. Og lad os så vende tilbage til fællesskabet, fulde af handlekraft og vilje til forandring.

55 De kommende ugers og måneders selvisolation er et bevis på, hvor meget vi kan, når blot vi indser nødvendigheden af drastisk handlen og store forandringer. Lad os betragte vores respons på virussen som en praktisk øvelse, der forbereder os på at stoppe klimaforandringerne.

60 Så vil vi ende med at have meget at takke en ellers skræmmende pandemi for. Før eller siden bliver vi alligevel tvunget til at tage afsked med den verden, vi kender.

https://www.facebook.com/carstenjensendk/posts/2852669741486801?_xts=%5B0%5D=68.ARBjrnnytQdNReltYPw_WQtesp17Z0TC45wwPM-o5hiZBckLoOjm--QbymzjK1da_Rj9F8QRPqClcAYBr4R0MVg_FEEeFfkUY_6nWSYk4UaSuCAPvytAk7_TTnnDNK25etD9xmDWDqdj9M8aIqQTRB3_P73nOTIWFOJCijctqNVs_NtGPkpiwx3hlclT9nTvIvRcEtkSBNtd6fU2viw6CioH0MVwj6Zz0qq0XH28d2DN_lc0-VgxsB4mPRH8XwBCvey5RGZ7ItFF4HTT8cBCaIRgubfstPFERouzLSqd8Z50Df62xwneBOTt838D3lvUG4qc92AVgqtGDun6cdL83CBkIA&_tn_ =K-R

Fokuspunkter og arbejdsspørgsmål til den reflekterende artikel:

Den danske forfatter og debattør Carsten Jensen har skrevet et meget personligt facebookopslag fra USA, hvor han i løbet af et godt 2 måneder langt ophold har været vidne til coronavirussens indtog og amerikanernes – og ikke mindst Donald Trumps – måde at reagere på. På baggrund af sine oplevelser og iagttagelser reflekterer han over den virkelighed, han fra første parket har observeret og været en del af, og forsøger at forstå, hvorfor situationen i USA ser ud, som den gør, og hvad pandemien vil komme til at betyde for verden og for menneskeheden.

Vi skal undersøge, hvordan han opbygger sin reflekterende tekst, og hvordan han formidler sine tanker, overvejelser og refleksioner.

- 1) Bevægelse mellem konkret og abstrakt: Find de steder i teksten, hvor Carsten Jensen skriver nogle helt konkrete eksempler frem for læseren. Undersøg derpå, hvilke mere abstrakte overvejelser og tanker han gør sig på baggrund af de enkelte eksempler.
- 2) Progression: Et væsentligt kendetegn ved den reflekterende tekst er, at det skrivende jeg (og læseren) bliver gradvist klogere undervejs. Kan vi se, at der sker en udvikling i abstraktionsniveauet gennem teksten?
- 3) Personlige pronominer:
 - a) Det reflekterende jeg: I en reflekterende tekst er det skrivende og tænkende jeg som regel endnu mere synligt end i fx en debatartikel. I David Trads' artikel optræder 'jeg' 2 gange. Hvor mange gange optræder 'jeg' hos Carsten Jensen? Og hvor i teksten er jegerne placeret?
 - b) Den dialogiske form: Selvom det er et jeg, der tænker og skriver, retter teksten sig ofte udad mod læseren/læserne på en måde, så refleksionerne næsten virker som et fælles projekt. Undersøg, hvor mange gange Carsten Jensen skriver 'vi' og 'os', og hvor i teksten

vi finder dem. Det er tydeligt, at 'jeg' og 'vi'/'os' er placeret forskellige steder i teksten. Kan vi forklare denne placering og fordeling af de personlige pronominer? Og hvilken effekt har det?

(Det er naturligvis tilladt at bruge søgefunktion)

- 4) Den afsøgende, åbne og nysgerrige sprogtone: I modsætning til debattøren er det ikke den reflekterende forfatters opgave at formulere skarpe, uangribelige synspunkter – målet er at reflektere over og forsøge at forstå komplekse fænomener, som måske ikke engang *kan* forstås fuldt ud. Find (og tæl) de steder, hvor Carsten Jensen bruger adverbiet 'måske' samt retoriske spørgsmål. Hvilken effekt har det?
- 5) Den reflekterende sprogtone: Undersøg og sammenlign, hvilke sproglige og stilistiske virkemidler Carsten Jensen bruger i disse to passager: L. 16-34 og l. 42-55. Hvilken sammenhæng er der mellem form og indhold, dvs.: På hvilken måde afspejler de virkemidler, Carsten Jensen har valgt at bruge, hans tanker og overvejelser?
- 6) Illustration: Man kan – men behøver ikke – underbygge sine refleksioner med fx et velvalgt fotografi. Hvilken funktion har Carsten Jensens billede?

Den personlige stemme:

Man mærker gennem hele Carsten Jensens facebookopslag, at der er et meget tydeligt skrivende, engageret og nærværende jeg bag ordene. Samtidig får vi som læsere en oplevelse af at være helt tæt på hans tanke- og skriveproces: "Jeg skriver dette i Los Angeles internationale lufthavn" (l.1) – vi føler nærmest, vi er til stede, mens teksten bliver til.

Dette 'skriver-jeg' kalder vi for 'den personlige stemme', og den skal også være til stede i eksamensgenren *den reflekterende artikel*. Hos Carsten Jensen kommer den til udtryk gennem

- **Selvoplevede eksempler**
- **Velovervejet brug af personlige pronominer** (især 'jeg' og 'vi')
- **Sproglige og stilistiske greb**, fx
 - triader (l. 44-45)
 - anaforer (l. 52-53)
 - opremsninger (l. 19-21)
 - allitterationer (l. 55)
 - personificeringer (l. 16-18 og 28-34)
 - rytme – vekslen mellem korte og lange sætninger (l. 24-26)
 - metasprog (l.1)
 - direkte læserhenvendelser (l. 1 og 52-53)
 - ord ('måske') og spørgsmålstejn, som peger på, at jeget tænker og overvejer

Carsten Jensens facebookopslag fra Los Angeles er nært beslægtet med essaygenren og med *den reflekterende artikel*. Udover den personlige og nærværende sprogtone, finder vi disse genretræk:

- **Den dialogiske form**: Brug af læserhenvendelser, retoriske spørgsmål og ord ('måske'), der giver os indtryk af at være vidner til, at hans tankerækker og overvejelser bliver til
- **Saglighed og viden**: Faktuel viden (fx l. 9-12) og ord/begreber, der vidner om indsigt og et højt abstraktionsniveau (fx 'markedsøkonomi', 'afmontere', 'populistisk logik', 'global politik')
- **Sammenhængende bevægelse mellem konkret og abstrakt**: I de *konkrete* eksempler maler Carsten Jensen situationen og virkeligheden frem for læseren. I de *abstrakte* overvejelser bruger han eksemplerne som afsæt til at reflektere og analysere sig frem til en form for forståelse og afklaring
- **Progression**: Gennem teksten kan vi se nogle centrale bevægelser og en markant udvikling.

Perspektivet udvider sig

- Lufthavn -> Los Angeles-> USA -> verden
- Jeg/du -> os/fællesskab
- Min virkelighed -> alle menneskers virkelighed
- Nutidsperspektivet -> fremtidsperspektivet

Abstraktionsniveauet stiger – både Carsten Jensen og læseren bliver klogere

- 'antallet af Corona-smittede begynder at stige dramatisk' (l. 6-7) -> 'Amerikas handlingslammede præsident Trump' (l. 15) -> 'vi indser nødvendigheden af drastisk handlen og store forandringer' (l. 57) -> 'Så vil vi ende med at have meget at takke en ellers skræmmende pandemi for' (60)
- 'mangelfuldt sundhedssystem' (l.7-8) -> 'asocial, uretfærdig markedsøkonomi' (l. 12-13) -> 'dysfunktionelt, haltende demokrati' (l.17) -> 'populistisk selvisolation' (l. 48) -> 'klimaforandringerne' (l. 59) -> 'afsked med den verden, vi kender' (l. 61)

Skriftlig opgave:

Vi står lige nu midt i en alvorlig situation, der påvirker os alle sammen, og som vil komme til at optage en stor plads i historiebøgerne de næste mange år. Vi har set mennesker og statsledere reagere på vidt forskellige måder overfor denne uventede krise: Fornægtelse, religiøst hysteri, hensynsløs hamstring, vaccineskepsis og skødesløshed, men også næstekærlighed, hjælpsomhed, handlekraft, opfindsomhed og mod. De sociale medier vælter over med opslag, kommentarer, memes, billeder og videoer, der på forskellige måder forsøger at forholde sig til pandemien og indirekte stiller spørgsmålet: Hvad kan vi lære af situationen? Og om os selv, om vores medmennesker og om verden.

Skriv en reflekterende artikel, hvor du – ligesom Carsten Jensen – tager udgangspunkt i et fotografi, der på en eller anden måde viser en konsekvens af COVID-19-pandemien. Det er bedst, hvis det er et billede, du selv har taget, men det kan også være et billede, du har fundet på nettet eller i avisen. Det vigtigste er, at billedet sætter gang i nogle tanker og følelser hos dig.

Benspænd:

- Du skal tage afsæt i dit billede
- Du skal skrive (mindst) to konkrete gerne selvoplevede eksempler frem
- Du skal bruge eksemplerne som afsæt for mere abstrakte refleksioner og overvejelser
- Du skal lade abstraktionsniveauet stige, så både du og læseren bliver klogere/mere afklarede undervejs
- Du skal mindst to steder i teksten bruge virkemidler, der skaber dialog og kontakt med læseren
- Du skal mindst et sted i teksten bruge metasprog, dvs.: pege på selve skrivesituationen
- Du skal bruge mindst tre af de sproglige og stilistiske greb, vi så hos Carsten Jensen

Længde: 1-2 sider a 2400 tegn (med mellemrum)

Om eksamensgenren *den reflekterende artikel*:

At kunne skrive reflekterende med en personlig stemme er noget af det vigtigste, når man skriver indenfor eksamensgenren *reflekterende artikel*. I eksamensopgaven skal du imidlertid *også* tage udgangspunkt i en hovedtekst, der præsenterer en eller flere vinkler på emnet, samt inddrage og forholde dig analytisk til et eller flere eksempler, der knytter sig til opgaven. Men målet er det samme: Gennem en vekselbevægelse mellem konkrete eksempler og mere abstrakte overvejelser at blive klogere på emnet, verden og – måske – dig selv.

